

QORTI KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tad-19 ta' Settembru, 2007

Numru 5759/2007

**Il-Pulizija
(Spettur Sandro Zarb u
Spettur Dr Noel Cutajar)**

v.

Emanuel Borg

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' l-Avukat Generali presentat il-bierah a tenur ta' dak li jipprovdi l-Artikolu 575(4A) tal-Kodici Kriminali li permezz tieghu l-istess Avukat Generali talab ir-revoka tal-helsien mill-arrest moghti mill-Qorti Rimandanti lil Emanuel Borg bid-digriet taghha tat-13 ta' Settembru 2007;

Rat l-atti rilevanti; semghet lid-difensuri tal-partijiet fl-udjenza tal-lum; ikkunsidrat:

1. Emanuel Borg hu mfittex mill-awtoritajiet gudizzjarji tal-Qorti ta' Modica, fl-Italja, in konnessjoni ma' reati ta' partecipazzjoni f'organizzazzjoni kriminali u traffikar ta' bnedmin. Intalbet it-treggija lura tieghu lejn l-Italja, u inhareg Mandat ta' Arrest Ewropew fil-konfront tieghu. B'zewg decizjonijiet tal-Qorti Rimandanti, wahda tas-7 ta' Settembru 2007 u l-ohra tat-13 ta' Settembru 2007, it-talba ghall-estradizzjoni intlaqghet u dik il-qorti ordnat li l-“estradant jintbaghat lejn l-Italja skond l-Artikoli 13(5) u 24” ta' l-Ordni dwar Pajjizi Barranin Appuntati dwar l-Estradizzjoni (A.L. 320/2004). Dik il-Qorti, pero`, fl-istess decizjoni tat-13 ta' Settembru 2007 ipposponiet il-konsenja tal-persuna, konformement ma' dak li jipprovdi l-Artikolu 28A(2) ta' l-imemmi Ordni, u dan peress li l-imsemmi Borg ghandu pendenti kontra tieghu f'Malta proceduri ohrajn (dwar drogi) quddiem il-Qorti Istrutturja. Fl-istess udjenza tat-13 ta' Settembru 2007, il-Qorti Rimandanti, permezz ta' provvedimenti iehor – digriet – akkordat il-beneficju tal-helsien mill-arrest lill-imsemmi Borg.

2. Jibda biex jinghad li ma hemmx dubbju li din il-Qorti – il-Qorti Kriminali – ghandha gurdizzjoni li tiehu konjizzjoni tar-rikors ta' l-Avukat Generali intavolat il-bierah, u dan qed jinghad minhabba xi dubbji li donnhom gew espressi f'dan ir-rigward mill-abbili difensur tall-intimat, l-Avukatt Dott. Joseph Giglio, fl-udjenza tal-lum. Il-Qorti Rimandanti hi effettivament il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti Istrutturja – fl-Artikolu 15 tal-Kap. 276 tintuza l-espressjoni ekwipollenti “qorti ta' kumpilazzjoni” – izda tissejjah “Qorti Rimandanti” (“Court of Committal” bl-ingliz) u ghandha l-istess poteri ta' Qorti Istrutturja izda modifikati skond il-Kap. 276 u ligijiet sussidjarji ghall-finijiet ta' proceduri ta' estradizzjoni.

3. Issa, galadarba l-Qorti Rimandanti laqgħet it-talba għall-estradizzjoni, hija kienet obbligata li tibgħat lill-imsemmi Borg biex jinżamm “taħt kustodja fi stennija għat-treggħigh lura” tiegħu, u l-espressjoni “taħt kustodja” hija l-antitezi ta’ helsien mill-arrest. Tali ordni ta’ kustodja għandu jsir anke meta, bħalma gara f’dan il-kaz, l-istess Qorti Rimandanti tordna l-posponiment tal-konsenja tal-persuna li tkun skond ma jipprovdni l-Artikolu 28A imsemmi. Dan ifisser li l-istess Qorti ma setgħetx fl-istess nifs tibgħat lill-estradant “taħt kustodja” u nifs (ankorke’ bi provvediment separat) takkordalu l-beneficcju tal-helsien mill-arrest, kif effettivament għamlet.

4. Fil-kors tat-trattazzjoni tal-lum, l-abbili difensur tal-intimat Borg issottometta li jekk din hija l-posizzjoni legali, allura jkun ifisser li persuna fil-posizzjoni ta’ l-intimat ma tista’ qatt tingħata l-helsien mill-arrest anke jekk il-proceduri l-oħra jdumu zmien irragjonevoli u f’dawk il-proceduri l-oħra l-estradant (imputata jew akkuzat f’dawk il-proceduri l-oħra) ikun ingħata l-helsien mill-arrest. Din il-Qorti ma taqbilx. Meta jkun hemm il-posponiment tal-konsenja għal raguni imsemmija fl-Artikolu 28A, wiehed neccessarjament jassumi li dawk il-proceduri l-oħra jitmexxew bl-akbar speditezza proprju biex l-estradant ikun jista’ effettivament jintbagħat lura lejn il-pajjiz li jkun talab l-estradizzjoni tiegħu. Jekk dan ma jsirx, allura l-Qorti Rimandanti ikollha l-poter residwu – suggett għal revizzjoni minn din il-Qorti, cioè` l-Qorti Kriminali, sia jekk jingħata l-helsien mill-arrest u sia jekk ma jingħatax – li tikkonsidra talbiet għall-helsien mill-arrest; pero` dan ma tistax tagħmlu kontemporaneament, jew kwazi kontemporaneament, ma’ l-ordni tagħha biex l-estradant jinżamm taħt kustodja. Huwa veru li l-ligi ta’ l-estradizzjoni tqiegħed enfazi qawwija fuq il-“committal to custody” sabiex dak li jkun ikun jista’ jitreġġa’ lura; izda meta l-Qorti Rimandanti tkun ipposponiet it-treggħigh lura tal-estradant ossia l-konsenja tiegħu fit-termini tal-Artikolu 28A tal-A.L. 320/2004 minhabba proceduri penali oħra li l-iStat Malti ikun qed imexxi kontra l-estradant, irid ikun hemm rimedju

Kopja Informali ta' Sentenza

ordinarju f'kaz li dawk il-proceduri penali ma jitmexxewx kif suppost.

5. Ghall-motivi premessi, u salv dak kollu li nghad hawn fuq, din il-Qorti tilqa' t-talba ta' l-Avukat Generali u konsegwentement thassar u tirrevoka d-digriet tal-Qorti Rimandanti (fol. 89 sa 93) li permezz tieghu l-intimat Emanuel Borg inghata l-helsien mill-arrest, u konsegwentement tordna li l-istess Borg jibqa' jinzamm taht arrest fit-termini ta' l-Artikolu 24 tal-A.L. 224/2004.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----